

*Posudek na bakalářskou práci Beaty Jirkové
Jak muži přistupují k pánským časopisům životního stylu
(posudek vedoucí práce)*

Práce Beaty Jirkové spadá do kontextu prací kulturních studií stavících na konceptu aktivního čtenářstva a věnujícím se rozboru čtenářských praktik, tentokrát aplikovaný na oblast, které se v českém kontextu zatím nedostalo velké pozornosti: „mužských“ čtenářských žánrů a jejich vztah k vyjednávání genderových identit. Předkládané práci se podařilo zachytit první z témat, propojení s druhým rámcem analýzy se daří spíše implicitně. Přesto se jedná o kvalitní práci, kterou doporučuji k obhajobě s tímto podrobnějším komentářem:

U teoretické části práce oceňuji především její konzistentní rámování předmětem studia. Autorka, na rozdíl od často opakovaného postupu bakalářských prací, se nesnaží o výklad „genderu“ či „médii“, ale strukturu a obsah podřizuje cíli práce; osnova se soustředí na ukotvení výzkumné otázky práce: tj. výzkum čtenářských postupů a preferencí. Drobná výtka se týká členění, kapitola 3.3. by např. měla předcházet kapitole 3.2. Přes výše vyslovenou „chválu“ sevření teoretického úvodu práce, větší obeznámení s genderovými teoriemi a specificky teoriemi maskulinity by autorce pomohlo při analýze (viz níže). Z vlastní diskuze materiálu je patrné, že autorka je schopna v materiálu najít důležitá místa, má cit pro momenty k analýze, ale zatím se jí ne vždy daří tyto momenty rozebrat a formulovat analýzu.

Co se týče vlastní analýzy, autorce se daří vyabstrahovat způsoby, kterými čtenáři zvýznamňují „akt“ čtení samotný, ale především, jak vyjednávají význam své čtenářské preference a výběru média v rámci sociálních vztahů. Podobně jako z výzkumu Janice Radway, na který tato práce metodologicky i teoreticky navazuje, i z práce Beaty Jirkové ukazuje, že i mužští čtenáři cítí potřebu legitimizovat svou volbu a od žánru se distancovat, v tomto případě skrze odkaz na ironický humor a nadsázku. Toto se práci daří zachytit a ukázat velmi dobře, i když autorčin komentář zde zůstává spíše deskriptivní.

Ve výpovědích mužských respondentů se také objevují zajímavé protiklady a rozpory, které ale autorka zatím nechává bez komentáře a dalšího analytického zpracování. Taktéž postrádám, jak již řečeno výše, rozpracování vztahu mezi čtenářskými preferencemi a praktikami a sociálními strukturami genderového řádu, což je aspekt, který by výzkumný projekt měl osvětlit, jinak může být interpretován jako esenciální potvrzení „mužství“ („muži čtou..., protože jsou muži“). Z dikce komentářů i teoretického zázemí je zřejmé, že autorka vychází z konstruktivistického paradigmatu, nicméně neteoretizováním vztahu preferovaného média (resp. diskurzu v rámci něhož se toto pohybuje) a konstrukcí genderové pozice čtenářů je tato „performativní“ perspektiva upozaděna.

Provázanost s genderovým řádem se v práci objevuje pouze skrze odkazy na práce zahraničních autorů a poté skrze tematizaci reprezentaci žen v analyzovaném médiu, resp. srovnání „Mužských“ a „ženských“ časopisů, nikoliv ovšem jako vlastní kategorie analýzy. V návaznosti na to, práce se opírá o spíše minimální rozsah teoretické a metodologické literatury, a právě ve vlastní diskuzi empirického materiálu se objevují v zásadě odkazy pouze na dva texty (Jackson et al 2001, Gauntlette 2002).

Práci, jak již bylo řečeno, doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře.

V Chicagu, 2. září, 2014

Kateřina Kolářová